

## Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí a roce 2010

Spotřebitelské ceny klesly **ve 4. čtvrtletí 2010 proti 3. čtvrtletí 2010** o 0,2 %, přičemž tržní ceny se snížily o 0,2 % a administrativně ovlivňované ceny<sup>\*)</sup> o 0,1 %.

Mezičtvrtletní vývoj cenové hladiny ovlivnil zejména pokles cen v oddíle rekreace a kultura, který byl z velké části kompenzován růstem cen v oddílech odívání a obuv, potraviny a nealkoholické nápoje.

V oddíle rekreace a kultura klesly ceny komplexních dovolených vlivem skončení hlavní sezóny o 13,7 %. Růst cen oděvů a obuvi vyvolaly vyšší ceny nových sezónních modelů nabízených na trhu zejména v říjnu. Ceny potravin rostly zejména v posledních dvou měsících roku, kdy se začaly zvyšovat ceny pekárenských výrobků a obilovin, ovoce a zeleniny vč. brambor.

Průměrné meziměsíční tempo růstu ve 4. čtvrtletí 2010 bylo 0,2 %, ve 4. čtvrtletí 2009 činilo 0,1 %. To se projevilo mírným zrychlením meziročního růstu cen ve 4. čtvrtletí 2010.

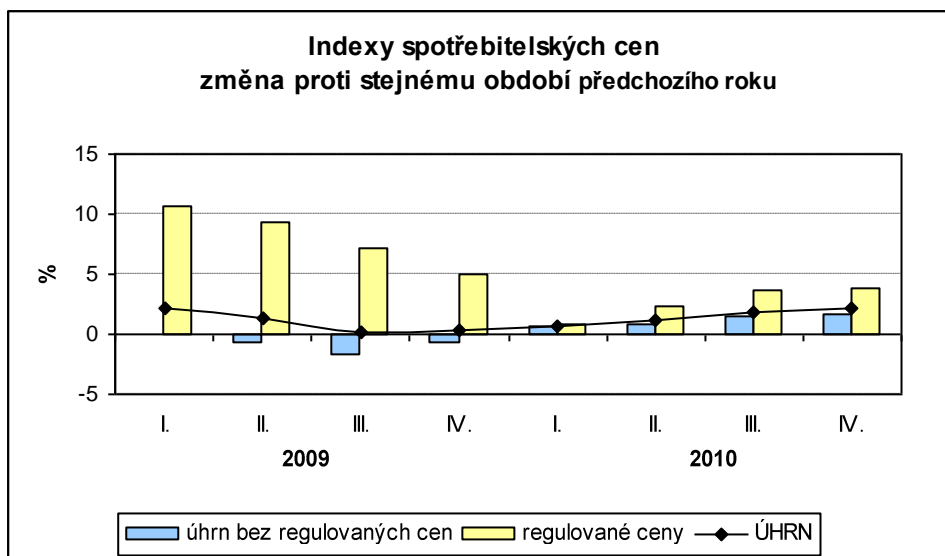
### Indexy spotřebitelských cen předchozí čtvrtletí =100

ODDÍL	2009	2010			
	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
ÚHRN	99,7	101,5	100,6	100,1	99,8
Potraviny a nealkoholické nápoje	99,8	103,7	100,6	99,5	101,0
Alkoholické nápoje a tabák	100,5	102,5	101,2	101,2	99,9
Odívání a obuv	103,2	96,6	101,5	96,4	102,7
Bydlení, voda, energie, paliva	99,8	101,5	100,4	100,5	100,0
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	99,8	100,2	100,0	99,7	99,5
Zdraví	100,4	103,0	102,6	101,3	99,6
Doprava	99,2	101,0	101,6	99,2	99,6
Pošty a telekomunikace	99,3	100,3	99,6	99,3	99,9
Rekreace a kultura	96,7	100,8	99,6	102,4	96,1
Vzdělávání	100,9	100,1	100,0	100,6	101,3
Stravování a ubytování	100,2	101,4	100,7	100,3	100,1
Ostatní zboží a služby	99,9	100,5	99,9	100,4	100,3

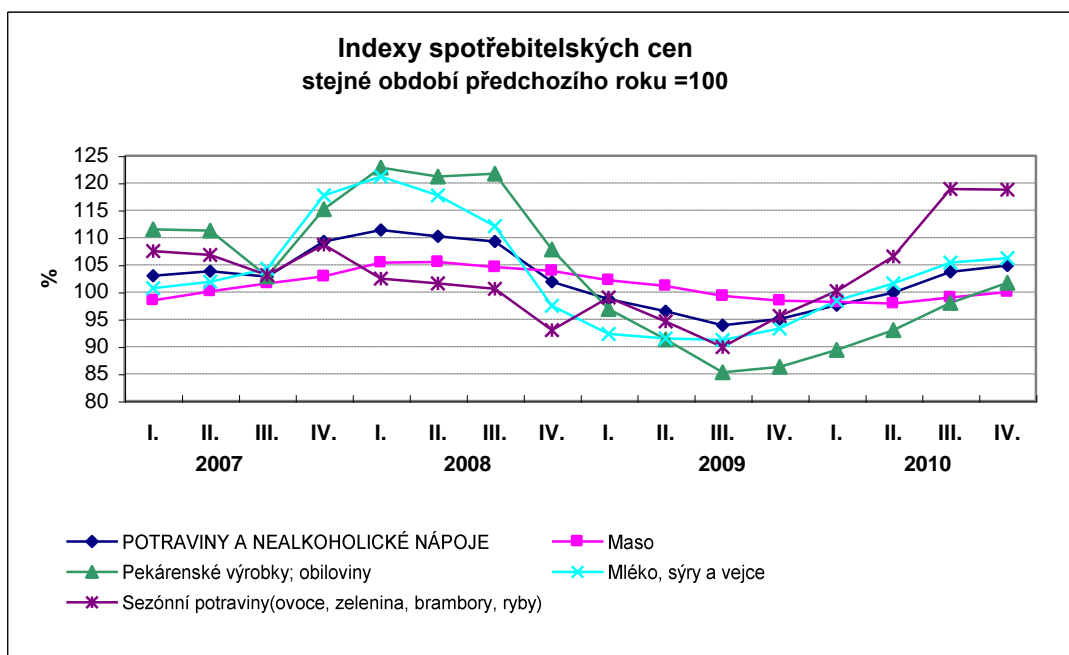
Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny **ve 4. čtvrtletí 2010 proti 4. čtvrtletí 2009** o 2,1 %, což je o 0,2 procentního bodu více než ve 3. čtvrtletí 2010. Na tomto zrychlení se podílely hlavně ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, které vzrostly o 4,9 % (ve 3. čtvrtletí o 3,7 %).

Růst tržních cen mírně zrychlil na 1,6 % (z 1,5 % ve 3. čtvrtletí) a administrativně ovlivňovaných cen na 3,8 % (ze 3,7 % ve 3. čtvrtletí).

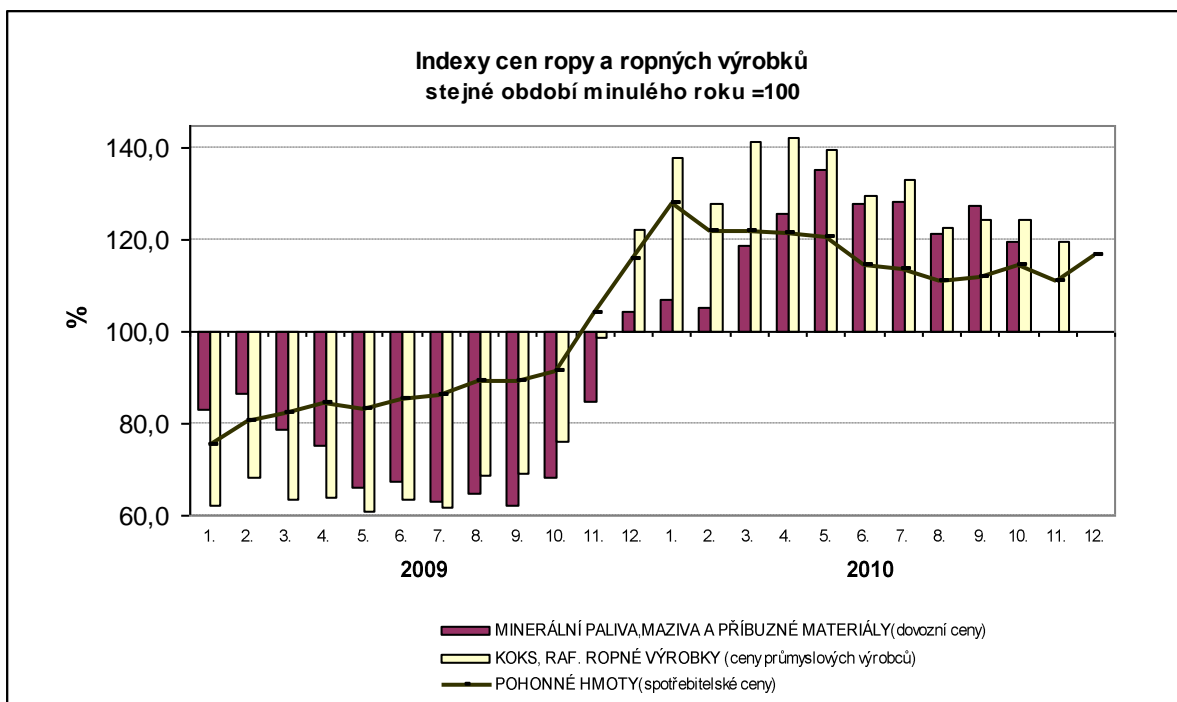
<sup>\*)</sup> zboží a služby, jejichž ceny jsou částečně nebo úplně regulované



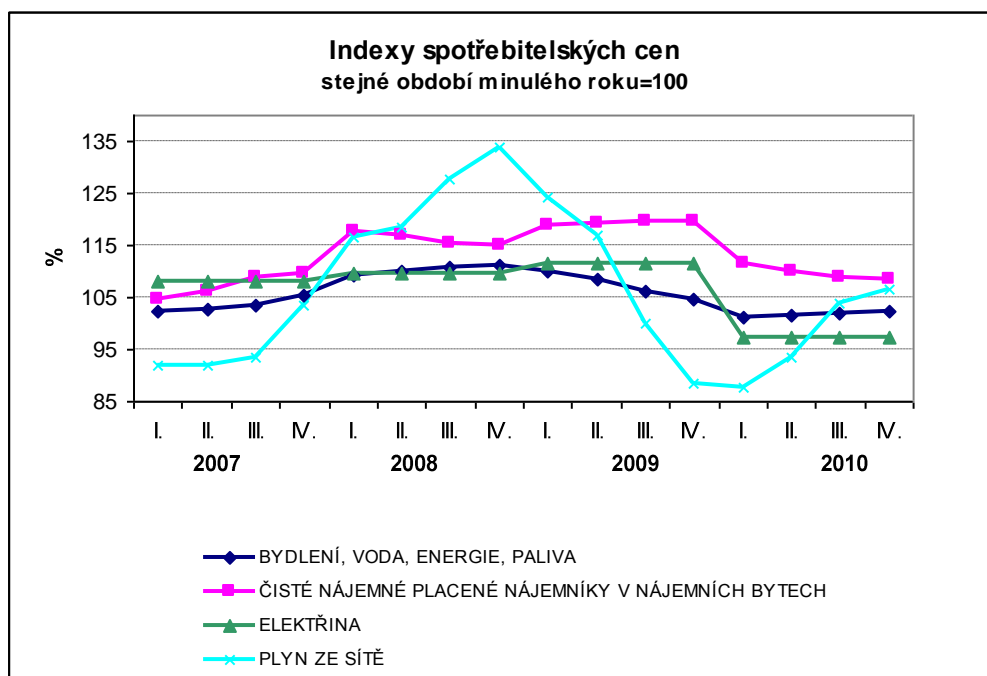
V oddíle **potraviny a nealkoholické nápoje** pokračoval meziroční růst cen započatý ve 3. čtvrtletí po roce a půl trvajícím poklesu. Jak je zřejmé z níže uvedeného grafu ke zrychlení cenového růstu ve 4. čtvrtletí 2010 nebo k zastavení poklesu cen došlo u téměř všech základních potravin. K těmto položkám patřily i ceny olejů a tuků, které byly vyšší o 10,9 % (ve 3. čtvrtletí o 7,1 %).



Zrychlení cenového růstu v oddíle **doprava** ovlivnily zejména ceny pohonných hmot, které ve 3. čtvrtletí 2010 meziročně vzrostly o 12,3 %, zatímco ve 4. čtvrtletí byly vyšší o 13,9 %. Důvodem bylo meziměsíční zvýšení cen pohonných hmot zejména v prosinci 2010. Ceny osobních automobilů byly podobně jako ve 3. čtvrtletí nižší o 12,2 %.



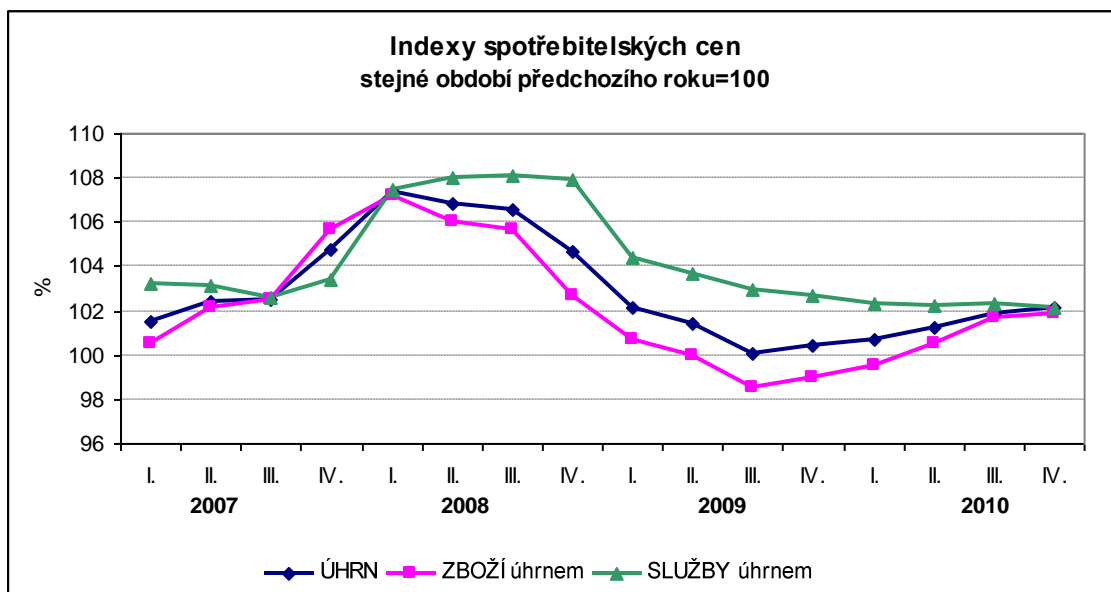
V oddíle **bydlení, voda, energie, paliva** vzrostly ceny zemního plynu o 6,6 %, zatímco ve 3. čtvrtletí o 3,9 %. Důvodem bylo snížení cen zemního plynu v říjnu 2009 o 2,8 %, zatímco v říjnu 2010 pouze o 0,2 %. Ceny elektřiny byly nižší o 2,6 %. Růst čistého nájemného zpomalil na 8,4 % (z 9,0 % ve 3. čtvrtletí), z toho regulované bylo vyšší o 16,8 % a tržní kleslo o 2,0 %.



V oddíle **alkoholické nápoje a tabák** zpomalil růst cen tabákových výrobků na 4,6 % (z 5,2 % ve 3. čtvrtletí) a cen alkoholických nápojů na 4,9 % (z 5,5 %).

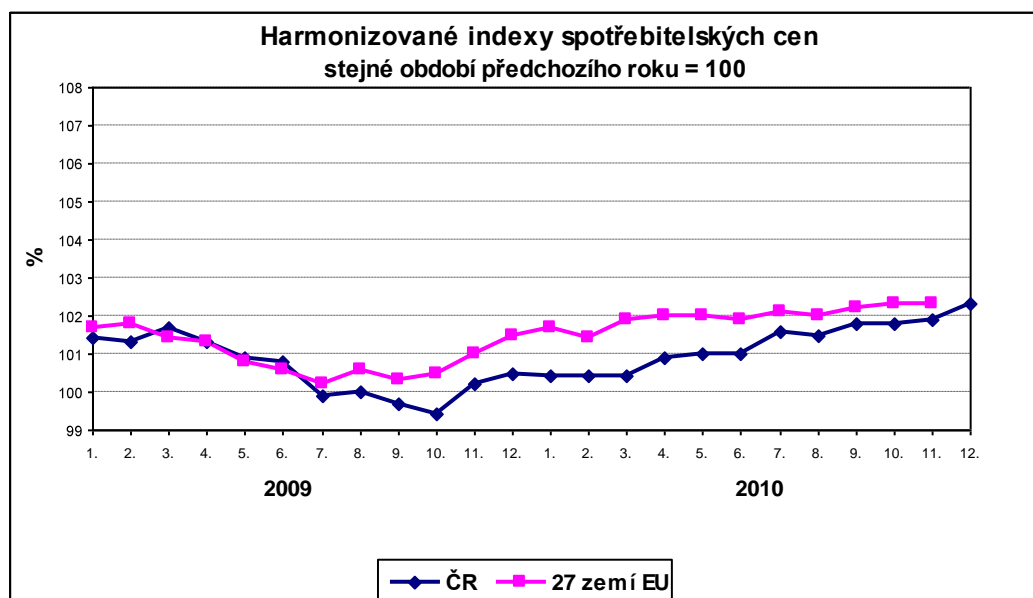
Pokles cen pokračoval u oděvů a obuvi, dále u domácích spotřebičů, automobilů, mobilních telefonů a služeb mobilních operátorů, elektronických zařízení pro příjem, záznam, reprodukci zvuku i obrazu.

Ceny **zboží úhrnem** vzrostly o 1,9 % (z 1,7 % ve 3. čtvrtletí) a růst cen **služeb** zpomalil na 2,1 % (z 2,3 % ve 3. čtvrtletí).

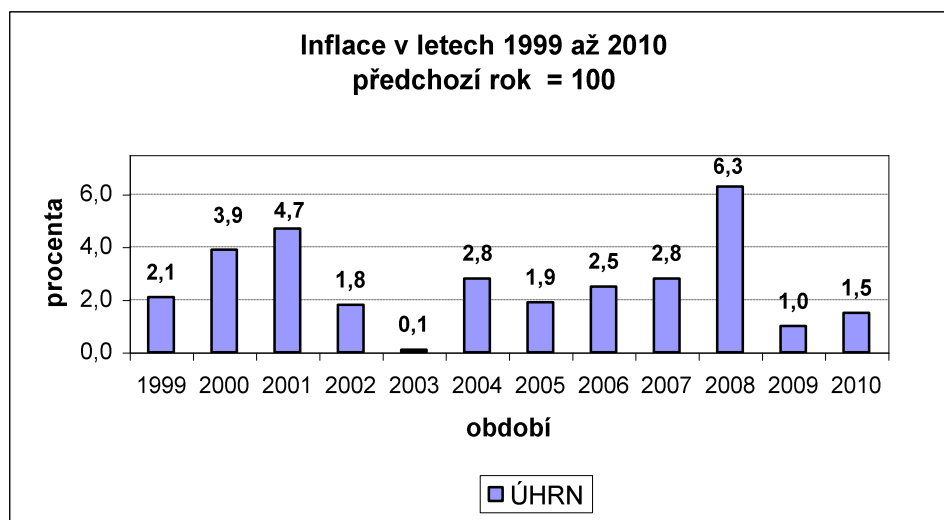


#### Harmonizovaný index spotřebitelských cen v zóně EU 27

Meziroční přírůstek průměrného **harmonizovaného indexu spotřebitelských cen** (HICP) 27 členských zemí EU byl podle předběžných údajů Eurostatu v říjnu i listopadu 2,3 %. V ČR ve stejném období byly tyto hodnoty 1,8 resp. 1,9 %. Podle předběžných údajů zrychlil růst HICP v ČR v prosinci na 2,3 %. Z grafu je zřejmé, že vývoj meziročního přírůstku HICP v ČR také ve 4. čtvrtletí korespondoval s vývojem HICP ve 27 členských zemích EU.



**Průměrná míra inflace v roce 2010** dosáhla 1,5 %, což je hodnota sice vyšší než v roce 2009, kdy byla 1,0 %, avšak z dlouhodobého hlediska se jedná o třetí nejnižší inflaci od roku 1989 (nižší byla kromě roku 2009 pouze v roce 2003 ve výši 0,1 %). Mezi administrativní faktory ovlivňující vývoj spotřebitelských cen v roce 2010 patřilo zejména zvýšení základní i snížené sazby DPH z 19 % na 20 %, resp. z 9 % na 10 %, zvýšení spotřebních daní pohonných hmot, alkoholických nápojů, tabákových výrobků. Na druhé straně působila na vývoj cen snižující se spotřebitelská poptávka vlivem ekonomického vývoje.



Vliv jednotlivých oddílů spotřebního koše na zvýšení cenové hladiny o 1,5 % v roce 2010 ilustruje rozklad přírůstku indexu spotřebitelských cen.

**Rozklad meziroční změny indexu spotřebitelských cen v roce 2010  
v procentních bodech**

ODDÍL	
ÚHRN	1,5
Potraviny a nealkoholické nápoje	0,3
Alkoholické nápoje a tabák	0,4
Odívání a obuv	-0,1
Bydlení, voda, energie, paliva	0,5
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	0,0
Zdraví	0,1
Doprava	0,3
Pošty a telekomunikace	-0,1
Rekreace a kultura	-0,1
Vzdělávání	0,0
Stravování a ubytování	0,1
Ostatní zboží a služby	0,1

Z tabulky je zřejmé, že nejvyšší vliv na růst cenové hladiny si díky své váze ve spotřebním koši udržely ceny v oddíle **bydlení**, i když jejich meziroční růst (1,7 %) byl nejnižší od roku 1994, kdy se tato kategorie začala počítat. Bylo to způsobeno hlavně poklesem cen energií. Ceny elektřiny byly v roce 2010 o 2,7 % nižší než v roce 2009. Ceny zemního plynu byly v důsledku jejich snížení na konci roku 2009 (přes dvojnásobné zvýšení v roce 2010) nižší o 2,5 %. Čisté nájemné vzrostlo o 9,7 %, což je výrazně méně než v předcházejících dvou letech. Také ceny vodného, stočného a teplé vody vzrostly v roce 2010 méně výrazně.

Druhý největší vliv na růst celkové úrovně spotřebitelských cen měly ceny v oddíle **alkoholické nápoje a tabák**, jejichž růst byl důsledkem zejména zvýšení spotřební daně od ledna 2010. Ceny alkoholických nápojů vzrostly o 4,9 % a cigaret o 4,0 %.

Další v pořadí vlivu byly ceny v oddílech **potravin a nealkoholické nápoje a doprava**. U cen potravin ještě v první polovině roku 2010 pokračoval meziroční pokles z roku 2009, v druhé polovině roku přešly ceny potravin v meziroční růst, který kulminoval v prosinci. V průměru vzrostly ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje o 1,5 %, z toho ceny mléka a sýrů shodně o 3,1 %, másla o 15,4 %, ovoce o 4,1 %, brambor o 30,9 %, kakaa o 10,7 %. Nižší než v roce 2009 byly ceny pekárenských výrobků a obilovin o 4,7 % a masa o 1,2 %.

V oddíle **doprava** ovlivňovaly vývoj hlavně ceny pohonných hmot, které v roce 2010 kolísaly od meziměsíčního zvýšení v lednu o 7,0 %, na kterém se podílelo i zvýšení DPH a spotřební daně, přes meziměsíční poklesy cen ve 3. čtvrtletí až k výraznému zvýšení na konci roku. V průměru vzrostly ceny pohonných hmot v roce 2010 proti roku 2009 o 16,9 %. Naopak ceny automobilů klesly o 11,7 %.

Na snižování cenové hladiny působil podobně jako v posledních letech vývoj cen v oddílech **odívání a obuv, pošty a telekomunikace, rekreace a kultura** v důsledku mírného setrvalého poklesu cen oděvů, obuvi, mobilních telefonů, zařízení pro příjem, záznam a reprodukci zvuku a obrazu.

## Indexy spotřebitelských cen ve 4.čtvrtletí a roce 2010

COICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2008 v promile	2010							
			Stejně období předchozího roku = 100							
			1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	říjen	listopad	prosinec	4.čtvrtletí	rok
<b>0</b>	<b>Úhm</b> v tom :	<b>1000,0</b>	<b>100,7</b>	<b>101,2</b>	<b>101,9</b>	<b>102,0</b>	<b>102,0</b>	<b>102,3</b>	<b>102,1</b>	<b>101,5</b>
<b>01</b>	<b>potraviny a nealkoholické nápoje</b> z toho:	<b>170,3</b>	<b>97,6</b>	<b>99,9</b>	<b>103,7</b>	<b>104,0</b>	<b>105,2</b>	<b>105,6</b>	<b>104,9</b>	<b>101,5</b>
01.11	pekárenské výrobky;obiloviny	27,3	89,4	93,0	98,0	98,5	101,7	105,0	101,7	95,3
01.12	maso	40,5	98,2	97,9	99,0	100,1	100,3	99,7	100,0	98,8
<b>02</b>	<b>alkoholické nápoje, tabák</b>	<b>86,0</b>	<b>103,8</b>	<b>104,3</b>	<b>105,5</b>	<b>104,5</b>	<b>104,9</b>	<b>105,3</b>	<b>104,9</b>	<b>104,6</b>
<b>03</b>	<b>odívání a obuv</b>	<b>47,2</b>	<b>97,2</b>	<b>97,8</b>	<b>97,5</b>	<b>97,5</b>	<b>96,7</b>	<b>96,8</b>	<b>97,0</b>	<b>97,4</b>
<b>04</b>	<b>bydlení, voda, energie, paliva</b> z toho:	<b>253,4</b>	<b>101</b>	<b>101,4</b>	<b>102,1</b>	<b>102,3</b>	<b>102,3</b>	<b>102,3</b>	<b>102,3</b>	<b>101,7</b>
04.111	čisté nájemné placené nájemníky v náj.bytech	25,2	111,4	110,0	109,0	108,5	108,3	108,4	108,4	109,7
04.511	elektrina	36,3	97,3	97,3	97,3	97,3	97,4	97,5	97,4	97,3
04.521	zemní plyn	23,7	87,7	93,5	103,9	106,6	106,6	106,6	106,6	97,5
<b>05</b>	<b>bytové vybavení, zařízení domácnosti, oprav</b>	<b>55,2</b>	<b>99,4</b>	<b>99,4</b>	<b>99,7</b>	<b>99,5</b>	<b>99,4</b>	<b>99,3</b>	<b>99,4</b>	<b>99,5</b>
<b>06</b>	<b>zdraví</b>	<b>25,0</b>	<b>100,2</b>	<b>106,6</b>	<b>107,5</b>	<b>107,1</b>	<b>106,4</b>	<b>106,3</b>	<b>106,6</b>	<b>105,2</b>
<b>07</b>	<b>doprava</b> z toho:	<b>114,9</b>	<b>105</b>	<b>103,2</b>	<b>101,0</b>	<b>101,3</b>	<b>100,3</b>	<b>102,6</b>	<b>101,4</b>	<b>102,6</b>
07.221	pohonné hmoty	37,0	123,8	118,7	112,3	114,5	110,8	116,6	113,9	116,9
<b>08</b>	<b>pošty a telekomunikace</b>	<b>39,9</b>	<b>97,1</b>	<b>97,1</b>	<b>98,4</b>	<b>98,8</b>	<b>99,0</b>	<b>99,5</b>	<b>99,1</b>	<b>97,9</b>
<b>09</b>	<b>rekreace a kultura</b> z toho:	<b>93,7</b>	<b>98,9</b>	<b>99,0</b>	<b>99,4</b>	<b>99,1</b>	<b>98,7</b>	<b>98,4</b>	<b>98,7</b>	<b>99,0</b>
09.60	dovolená s komplexními službami	22,4	97,2	97,6	99,3	99,4	99,4	99,9	99,5	98,4
<b>10</b>	<b>vzdělávání</b>	<b>7,8</b>	<b>101,4</b>	<b>101,4</b>	<b>101,6</b>	<b>102,0</b>	<b>102,0</b>	<b>102,0</b>	<b>102,0</b>	<b>101,6</b>
<b>11</b>	<b>stravování a ubytování</b>	<b>44,2</b>	<b>102,4</b>	<b>102,5</b>	<b>102,5</b>	<b>102,4</b>	<b>102,4</b>	<b>102,4</b>	<b>102,4</b>	<b>102,5</b>
<b>12</b>	<b>ostatní zboží a služby</b>	<b>62,4</b>	<b>101,2</b>	<b>100,9</b>	<b>100,7</b>	<b>101,3</b>	<b>101,0</b>	<b>101,4</b>	<b>101,2</b>	<b>101,0</b>